

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput VII. Solutio aliquot difficultatum præcedentibus affinium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

Judex in aeternum percutit, quos reus arbitri non addicit. S. Prudentius l. de praedestinat. c. 16. *Extra baptismi gratiam morientes, non suo, sed Protoplasti peccato perpetua plebsione damnantur.* Non credunt hoc Pelagiani, ex quorum persona quindecim Episcoporum Byfacenorum, in Sardinia exulum, Synodus, in libello de incarn. & grat. c. 14. obmurmurationes ista referuntur: *Qua iustitia est, ut imago Dei, qua nihil potuit per seipsam delinquere, si non redimatur sanguine Filii Dei, in regnum Dei non permittatur intrare? ... Quam iustitiam Deus iustus infantibus sine peccato natiscentibus ingerit poenam, in quibus poena non invenit causam?* Et c. 30. *Quomodo sine baptis- mate mortuos aeternis cruciatibus damnat, cum in eis nullam culpam mala voluntatis inveniat?* Respondent: *Nonne istos inimicos gratiae Dei, nec defensores humani, sed deceptores arbitrii, ad hoc sua perversitas cogit, ut Deum putent iniquum in omnium obitu parvulorum, ubi, nulla interveniente vel bonitate vel malitia propria voluntatis, alios vident regno, alios interminabili deputatos incendio?*

70 Haec Synodi nomine S. Fulgentius scripsit. Suo vero ipse nomine l. de fide ad Petrum quadraginta recensens capita ad veram fidem firmissime pertinentia, fideliter credenda, fortiter tenenda, veraciter patienterque defendenda, cap. 26. seu Reg. 14. sic loquitur: *Firmissime tene, & nullatenus dubites... parvulos, qui... sine Sacramento sacri baptismatis... de hoc saeculo transeunt, ignis aeterni sempiterno supplicio puniendos. Quia etsi propria actionis peccatum nullum habuerunt, originalis tamen peccati damnationem carnali conceptione & nati- vitate traxerunt.*

71 Infinita ejusmodi Sanctorum testimonia proferti queunt. Sed ista sufficiunt sincero veritatis potius quam praconceptae opinionis Amatori. Neque enim sic glossari possunt, quasi SS. Patres solum velint, peccatum originale parvulis voluntarium non esse physicè voluntate propria, secus moraliter. Tum quia simpliciter negant, originale peccatum parvulis esse voluntarium voluntate propria. Negatio verò simpliciter prolata, cum sit malignantis naturae, negat per omnem modum. Tum quia si sic Patres intellexissent, uno saltem loco id significassent. Verùm ubique simpliciter, & absque ullà seu restrictione seu distinctione, negant peccatum originale parvulis esse voluntarium propria voluntate. Negat etiam id S. Thomas locis supra relatis, asserens peccatum originale parvulis esse voluntarium voluntate Adami tantum. Glossa proinde illa Neotericorum profus voluntaria est, atque fictitia; nullo per consequens modo recipienda. Quia nihil certi ex doctrina SS. Patrum erui possit, si ejusmodi glossis dogmata ipsorum eludere fas esset.

72 Objicies 11°. Plurium voluntates sic possunt moraliter unius voluntati alligari, ut quidquid unus iste voluerit, vel fecerit, & ipsi

velle tacereque censeantur. Id enim contingit, quando plures uni eidemque voluntates suas committunt, v. g. ad aliquid emendum; sicut & dum per procuratorem matrimonium contrahitur. Respublica etiam minorum voluntates Turorum alligat voluntatibus, &c. Igitur potuit à fortiori Deus posteriorum voluntates Adae voluntati sic alligare, in ordine ad quemcumque effectum, ut quidquid Adam voluisset, & ipsi voluisse censerentur. Cum jure supremi domini magis habeat in sua potestate voluntates nostras, quam nos ipsi.

Respondeo 1°. plures posse quidem voluntates suas unius alligare voluntati in ordine ad emendum, vel matrimonium contrahendum, sed prudenter id non posse in ordine ad peccandum. 2°. nec id Rempublicam posse, sed in ordine ad effectus quosdam civiles dumtaxat. Tamen enim Respublica quosdam legum transgressores mulctare queat poenâ infamiae v. g. ad filios ipsorum traducendâ; non sic tamen, ut parentum culpa filiis imputetur, nec proinde sic ut filii infamiam istam portent tamquam poenam peccati sui, sed tamquam poenam peccati paterni, vel tamquam infortunium suum. 3°. an Deus jure supremi domini sui, posteriorum nondum existentium voluntates, in ordine ad peccandum, constituere potuerit in Adami voluntate, sic ut ipso voluntate sua peccante, & ipsi propria voluntate moraliter existente peccare censerentur, ambiguum est, ob rationes hinc inde occurrentes. 4°. quod id possit, nec Scriptura docet, nec Patres; dato tamen, non concessio quòd possit, non sequitur quòd fecerit. Cum à potentia non sequatur ad actum, vixque aut ne vix quidem concipere valeamus, quomodo sit factum (ob dicta num. 40. & seqq.) inconcepabilia verò ejusmodi non oportet nos extendere ultra id quod fides docet; maximè cum sancti Patres id fecisse negent locis supra relatis, & Scriptura nullibi fecisse doceat, ne quidem Rom. 5. cum dicit, *in quo omnes peccaverunt.* Id enim SS. Patres unanimiter negant fecisse propria voluntate, etiam moraliter dumtaxat existente. Tridentinum autem sess. 4. ad coercenda peccantia ingenia, decernit, *ut nemo... contra unanimum consensum Patrum ipsam Scripturam sacram interpretari audeat.*

CAPUT VII.

Solutio aliquot difficultatum precedentibus affinium.

EX dictis colligitur 1°. contra modernos 74 haereticos, filios parentum justorum nasci in peccato originali. Ob rationem num. 53. allegatam. Quam Augustinus l. 6. contra Julian. c. 6. variis illustrat similitudinibus. Prima est hominis videntis, qui plerumque filium gignit caecum. Secunda tritici, nam purgatur à palea triticeum, sicut homo à peccato;

Pars III. De peccato originali, effectibusque ipsius. 629

- Et tamen inde cum palea nascitur alterum. Tertia olea, ex cuius semine gignitur oleaster.*
- 75 Sed contra hæreticos firmiorem habemus ex Scriptura probationem: siquidem David natus est ex parentibus fidelibus, & in quibus nihil Scriptura reprehendit; faceret tamen Pl. 50. se natum cum peccato originali: *Ecce (inquit) in iniquitatibus conceptus sum.*
- 76 Similiter Apostolus Ephes. 2. *Eramus naturâ filii iræ, sicut & ceteri;* ubi de se, & Judæis, tamen natis de gente Prophetarum & Patriarcharum, loquitur, quos inter aliqui haud dubiè nati erant de parentibus justis. De ipsis tamen, sicut de Gentilibus, generaliter pronuntiat, *Eramus naturâ filii iræ, &c.*
- 77 Respondent hæretici vocabulum græcumi correspondens voci *naturâ*, non solum significare nativitatem, sed etiam idem significare quod *prosus*. Hanc quippe evasionem merito explodit Augustinus l. 6. contra Julian. ex hoc quod suo tempore vix inventus fuerit Codex antiquus, in quo non haberetur *naturâ*, prout modò. Unde infert 1°. sic benè verum fuisse ex græco. 2°. Ecclesiam à primis sæculis sic intellexisse, versionemque istam retinuisse, atque ex ea deduxisse omnes, etiam filios iustorum, nasci in peccato originali.
- 78 Duo tamen Scripturæ testimonia obijciunt hæretici. Istud utique ex Rom. 11. *Si delibatio sancta, & massa; & si radix sancta, & rami.* Et istud ex 1. Cor. 7. *Sanctificatus est vir infidelis per mulierem fidelem, & sanctificata est mulier infidelis per virum fidelem. Alioquin filii vestri immundi essent, nunc autem sancti sunt.*
- 79 Sed frustra, priori namque loco Apostolus solum vult descendentes ex parentibus sanctis (sicut Judæi descendebant ex Patriarchis) ex hoc ipso destinatos & obligatos esse ad sanctitatem; non quod de facto sancti essent. Aliàs sibi contrarius esset Apostolus, tum in locis quæ ex ipso profulimus, tum Rom. 7. ubi loquens de Jacob & Esau, natis ex parentibus sanctis, dicit quod *Esau Deus odio habuerit, antequam quidquam mali fecisset.* Ipsum verò Deus odio non habuit ratione reprobationis, independentè à peccato originali. Cùm prædestinatio & reprobatio hominum supponat prævisionem peccati originalis, prout ostendimus to. 1. de Deo.
- 80 Nec posteriori loco Apostolus vult filios eo ipso nasci formaliter justos & sanctos, quo nascuntur ex parentibus justis & sanctis, sicut non vult virum infidelem eo ipso formaliter esse sanctum, quò mulierem habet fidelem. Solum ergo vult filios esse sanctos debito & obligatione imitandi parentes sanctos, vel sanctos eo modo quo patrem vel matrem sanctificari dicit per conjugem fidelem, occasionaliter utique, quatenus occasione, exemplis & exhortationibus ipsius frequenter adducitur ad fidem & sanctitatem.
- 81 Colligitur 2°. quod etiam in generatione prolis *virtute divinâ nulla inclinata libi-*

Tom. I.

do semiretur, adhuc in prolem sic genitam iransmitteretur peccatum originale. Ita S. Thomas q. 83. a. 4. quia libido per quam transmittitur peccatum originale, non est libido actualis, sed habitualis, inquit S. Doctor ad 3. Siquis verò miraculosè nasceretur non ex viri semine, sed v. g. ex viri femore, peccatum originale non contraheret; nec illud contraxit Ludovicus Roceetus anno 1530. in pago de Ulasloo, propè Dixmudam, Flandriæ Oppidum, ex femore viri miraculosè natus, ut fidem facit lapis sepulchralis ipsius, quem se vidisse testatur Bertrandus Loth, Ord. Prædicat. S. Th. Doctor tr. 15. de casibus Belgicis. Iste, inquam, peccatum originale non contraxit, nec natus est filius iræ, nec damnationi obnoxius. Quia ex semine Adam non propagatus, sive per generationem seminalem. Dicit autem Tridentinum sess. 6. can. 3. quod homines, nisi ex semine Ada nascerentur, non nascerentur iniusti. Dicit etiam S. Thomas q. 81. a. 4. quod illi soli peccatum originale contrahunt, qui ab Adam descendunt per virtutem activam in generatione ab Adam derivatam; quod est secundum rationem seminalem ab eo descendere. Nam ratio seminalis nihil aliud est quam vis activa in generatione. Si autem aliquis formaretur virtute divinâ ex carne humana, manifestum est quod vis activa non derivaretur ab Adam. Unde ad 3. dicit quod talis fuisset in Adam secundum corpulentam substantiam, sed non secundum rationem seminalem. Et ideo non contraheret originale peccatum.

Debit nihilominus baptizari, tum ut fieret Christi & Ecclesiæ membrum, capaxque reliquorum Sacramentorum: tum ut justificaretur, salvareturque. Tamen enim natus sine peccato originali, natus equidem sine justitia originali. Et illi etiam qui in utero matris sanctificarentur, baptizari deberent, ut Ecclesiæ incorporarentur, & idonei fierent ad reliqua Sacramenta. Quam ob causam vel ipsa Deipara, licet immunis à peccato originali, à Christo baptizata fuit, ut tradit Euthymius in cap. 3. Joan.

Si quæras, quomodo natus sine justitia originali, si natus sine peccato originali, quod in privatione justitiæ originalis formaliter consistit? Respondeo, ideo esse quia peccatum originale non consistit in privatione justitiæ originalis utcumque, sed in privatione justitiæ originalis debitæ. Justitia verò originalis communicari non debuit, nisi per generationem naturalem ex semine Adam. Et ideo Ludovicus ille natus est obnoxius quidem concupiscentiæ, sed non sic rebeli, ut non potuisset eam Deo & rationi subijcere. Quia, ut S. Thomas ait q. 82. a. 3. ad 1. *in tantum concupiscere est homini naturale, in quantum est secundum rationis ordinem. Concupiscentia autem, quæ transcendit limites rationis, inest homini contra naturam; & talis est concupiscentia originalis peccati.*

Et hinc Thomas de Lemos in Panoplia gra. 84

Kkkk 2

tia ro. I. tr. I. c. 4. rectè docet, talem quidem à Deo creati posse hominem, qualis hodie nascitur, id est mortalem, originalique iustitiâ carentem (cujus oppositum Bajus male docuit, quia proposit. 21. censuit, quod humana natura exaltatio in consortium divinâ natura debita fuit integritati primâ conditionis; ac proinde naturalis dicenda est, non supernaturalis. Et proposit. 78. Immortalitas primâ hominis non erat gratia beneficium, sed naturalis conditio) sed non talem, qui sine ulla culpa sua, originali, vel actuali, tales pateretur concupiscentiæ motus, quibus non posset resistere: nisi tale ei Deus provideret adjutorium saltem naturalis ordinis, quo posset secundum rationem vivere, partemque inferiorem per superiorem refranare, & sic peccatum vitare. Aliàs Deus in illo statu impossibilia præciperet. Quod asseri nullo modo potest.

85 Colligitur 3°. ex proximè dictis, concupiscentiam hominis miraculosè nati, ex femore viri v. g. esse sine reatu: quia nec provenit ex culpa primâ parentis, nec ex culpa propria (ut suppono) nec transcendit limites rationis, nec debite ad Deum subjectionis; nec proinde conjunctam habet aversionem à Deo, sicut concupiscentia hominis in originali peccato nati. Et ideo est sine peccato.

86 Colligitur 4°. prorsus improbandam esse novam opinionem Cardinalis Sfondrati in Nodo prædestinationis dissoluto pag. 48. peccatum originale constitutis in privatione juris ad regnum cæleste: *Adamo infeliciter peccante, tota quoque posteritas, quippe ex patre rebellis nata, omni jure ad cæleste regnum spoliata est, quod peccatum originale vocamus.*

Dispunctor notarum 40. in propositiones ex Nodo illo excerptas, conatur quidem propositionem illam exculare, quasi privatio juris ad cæleste regnum idem sit quod privatio iustitiæ originalis, in qua formale peccati originalis, S. Anselmus, S. Thomas, S. Bonaventura & Doctores communissimè constituunt, & nos supra constituimus. Verùm neque sancti illi Doctores, neque nos, neque Doctores communissimè illud constituunt in privatione iustitiæ originalis, prout dicit privationem gratiæ sanctificantis, vel juris ad cæli regnum, sed prout dicit privationem debite subjectionis ad Deum, ut constat ex dictis n. 12. 14. 16. & 17. Enimverò privatio gratiæ sanctificantis, & juris ad cælum, non habet rationem culpæ propriè dictæ (prout habet peccatum originale, juxta Tridentinum sess. 5.) sed pœnæ dumtaxat, uti Bellarminus advertit l. 5. de amiss. grat. c. 19. Unde Augustinus l. 1. de peccat. merit. c. 30. peccatum originale clarè distinguit à privatione juris ad regnum Dei, *Nunquam explicant (Pelagiani) quâ iustitiâ, nullum peccatum habens imago Dei, separaretur à regno Dei... aut unde imago Dei non intrat in regnum Dei, nisi impedimento prohibente peccati? l. 6. contra Julian.*

c. 10. *Si nihil meruissent mali, nunquam privarentur communionem tanti boni.* Et l. 2. op. imperf. contra eundem n. 103. *Qui estis, qui vos imagines Dei separatis à regno Dei, sine ullius peccati merito?*

Colligitur 5°. non magis probandam alteram ejusdem Cardinalis propositionem, quâ pag. 98. asserit, *illum qui solo originali tenetur, dici non posse Deum deserere.* Peccavit namque in Adam, & verè in Deum peccavit, peccato per quod factus est Dei inimicus, à Deoque averfus. Verè ergo in Adam Deum deseruit.

Alia hæc quæstiones agitari solent. Prima, 88 quid si Adam primò solum commisisset peccatum superbiæ, nec venisset ad esum fructus vetiti? Secunda, quid si Adam non peccante, sola Eva peccasset? Tertia, quid si, nec Adam, nec Evâ peccante, aliquis filiorum peccasset, &c. an filii ipsius peccatum originale contraxissent?

Cùm quæstiones istæ parvæ, si ullius, sint utilitatis, ad primam breviter respondeo, quod adhuc isto casu iustitiâ originalem sibi & nobis amisisset. Rebellasset namque Deo per superbiâ, licet internam dumtaxat. Verisimiliter proinde pars inferior ipsius, in istius rebellionis pœnam, adversus superiorem rebellasset, à Deoque desertus fuisset, qui Deum prius deseruisset.

Nec refert quod comminatio Dei specialiter 89 annexa fuit comestioni fructus vetiti. Hoc enim ideo factum, ut palpabiliter innotesceret peccatum ipsius, ad quod Adamum ex superbiâ processurus Deus præviderat.

Ad secundam quæstionem sanctus Thomas 90 q. 4. de malo a. 7. ad 4. responderet, filios ex Eva non contracturos originale peccatum, videturque id conformius expressionibus Scripturæ & Patrum. Res tamen incerta est.

Ad tertiam S. Thomas in 2. dist. 33. q. 1. 91 a. 1. ad 3. & q. de malo a. 8. necnon q. 5. a. 4. ad 8. responderet affirmativè. Verùm hoc prorsus etiam incertum est: cum pro neutra parte quidquam convincens proferri queat, nec improbabile sit Adamo non peccante, nec filios peccaturos.

CAPUT VIII.

Tametsi de fide non sit Beatissimam Virginem primo sua conceptionis instanti sanctificatam fuisse, à peccatoque originali per merita Filii sui preservatam; sententia tamen id asserens prorsus est tenenda.

Astertio ista à nobis Carmelitibus toto corde est amplectenda, tamquam Deiparæ 92 (cujus speciali titulo Fratres appellamur) & unigeniti Filii ipsius honori consulens, ejusdem Filii merita exaltans, & Ecclesiæ Catholice sensum continens. Meritò proinde semper in Ordine nostro fuit propugnata, ut testis est Velasquez de Maria immaculatè con-